

Nr 81.

Ankom till Riksdagens kansli den 9 maj 1911 kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående användande af behållning å extra ordinarie anslagen till nybyggnader för kustartilleriets förläggning m. m.
(1:a Afd.)

I en den 10 sistlidne mars till Riksdagen aflåten, till statsutskottets förberedande behandling öfverlämnad proposition (nr 156) har Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver sjöförsvarsärenden samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att af behållning, som till belopp af 18,921 kronor 12 öre uppstått å de af Riksdagen åren 1901—1906 beviljade extra ordinarie anslagen till nybyggnader för kustartilleriets förläggning m. m., 5,500 kronor må användas till täckande af brist i de af 1908 års riksdag anvisade medel till uppförande af en matinträttningsbyggnad å det s. k. Nya varfvet vid Göteborg.

Till åberopade statsrådsprotokollet har departementschefen i detta ärende anfört följande:

»Till nybyggnader m. m. för kustartilleriets inkvartering å det s. k. Nya varfvet vid Göteborg beviljade 1901 års riksdag, i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag, ett anslag af 350,000 kronor och anvisade därpå på extra stat för år 1902 ett belopp af 175,000 kronor.

På grund af mellankomna förändrade förhållanden med afseende å ifrågavarande förläggnings anordnande blef emellertid det sålunda anvisade beloppet ej taget i bruk i enlighet med den ursprungliga, för medlens användning uppgjorda planen.

Efter hemställan af Kungl. Maj:t medgaf därefter 1903 års riksdag, att af omförmälda 175,000 kronor ett belopp af 149,000 kronor finge

enligt en i viss mån ändrad plan användas för nämnda ändamål, hvar emot återstående 26,000 kronor skulle reserveras att för framtida behof efter Riksdagens hörande användas.

Efter framställning af Eders Kungl. Maj:t har slutligen 1908 års riksdag dels medgifvit, att för uppförande af en matinrättningsbyggnad å Nya varfvet, hvilken beräknades kosta 56,000 kronor, finge tagas i anspråk berörda reserverade 26,000 kronor, dels ock för samma ändamål af återstående, då ännu icke anvisade 175,000 kronor af hela anslaget å 350,000 kronor anvisat på extra stat för år 1909 ett belopp af 30,000 kronor.

Hvad därefter återstod af anslaget, eller 145,000 kronor, har ännu icke af Riksdagen anvisats.

Sedan Eders Kungl. Maj:t genom nådigt bref den 17 juni 1908 anbefallt marinförvaltningen att inkomma med förslagsritningar till ifrågavarande matinrättningsbyggnad, öfverlämnade ämbetsverket med underdånig skrifvelse den 29 december 1908 två alternativa ritningar med tillhörande kostnadsförslag till uppförande af nämnda byggnad, det ena förslaget betecknad med nr 1 och slutande å ett belopp af 56,000 kronor samt det andra, betecknad med nr 2 och slutande å 50,000 kronor. Därvid anförde marinförvaltningen i sistnämnda skrifvelse, bland annat, att afsikten från början varit att af flera skäl inom byggnaden inrymma bostad för köksföreståndaren; och hade jämväl den med nr 1 betecknade ritningen med tillhörande kostnadsförslag (det större förslaget) uppgjorts med hänsyn härtill. Vid uppgörande af båda ritningarna hade tagits i betraktande, att matinrättningen borde uppföras så, att, när framdeles ett detachement från flottan jämväl blefve förlagdt till Nya varfvet, endast en komplettering af köksinredningen samt en tillbyggnad, inrymmande matsal, disk- och uppackeringsrum, blefve erforderlig. Köket, som vore en stenbyggnad, för hvars grund pålning vore nödvändig, hade därigenom måst göras något större än hvad det dåvarande behofvet kräfde, men hade marinförvaltningen med hänsyn därtill, att det skulle blifva både svårt och kostsamt att framdeles förstora ett mindre kök, ansett sig böra under alla förhållanden redan från början gifva detsamma större dimensioner, äfven om därigenom möjligheten att inrymma bostad för köksföreståndaren inom byggnaden skulle blifva utesluten.

Genom nådigt bref den 22 januari 1909 anbefallde Eders Kungl. Maj:t därefter marinförvaltningen att infordra anbud å uppförande af ifrågavarande matinrättningsbyggnad i enlighet med ofvanberörda, med nr 1 betecknade förslag och, därest med antagande af därvid afgifvet

anbud kostnaden för byggnadens uppförande kunde antagas blifva begränsad inom det af Riksdagen för ändamålet anvisade belopp, låta utföra arbetet enligt samma förslag, men, därest så icke kunde antagas blifva fallet, underställa ärendet Eders Kungl. Maj:ts vidare pröfning.

I underdånig skrifvelse den 11 oktober 1910 har marinförvaltningen anført, att i samband med sist omförmälda nådiga bref dåvarande chefen för sjöförvarsdepartementet meddelat marinförvaltningen, att vid byggnadens utförande hänsyn skulle tagas till det förhållande, att en afdelning af flottan framdeles komme att till Nya varfvet förläggas och att köksafdelningen af sådan orsak borde så anordnas, att den vid nämnda förläggning skulle kunna tillgodose äfven denna afdelnings behof.

I ofvannämnda kostnadsförslag, fortsätter marinförvaltningen, hade icke några kostnader varit upptagna vare sig för ångköksutredning, för ledningar af något slag eller för uppvärmnings- och ventilationsanordningar; och hade skälen härtill varit, att beträffande ångköksutredningen det ansetts, att den del af extra ordinarie anslaget till minförsvarets ordnande och minpersonalens inkvartering vid mobilisering, som vore afsedd för inventarier och utredning vid samtliga kustpositioner, borde bekosta nämnda utredning samt, beträffande ledningar och uppvärmningsanordningar, som ej kunnat inrymmas i kostnadsförslaget, att dessa borde kunna bekostas af extra ordinarie anslagen till nybyggnader för kustartilleriets förläggning m. m.

Utbjudandet af entreprenad å själfva byggnaden hade haft till resultat, att kontrakt om byggnadens utförande ansågs kunna afslutas, hvarvid kontraktssumman bestämdes till 45,890 kronor. Denna omständighet hade ingifvit förhoppning, att såväl byggnaden i fråga som större delen af lednings- och uppvärmningsanordningarna skulle kunna utföras inom gränserna för det beviljade anslaget. Följaktligen hade då, enligt marinförvaltningens uppfattning, icke funnits någon anledning att till Eders Kungl. Maj:t ingå med särskild underdånig framställning. Emellertid hade det vid grundläggningsarbetets början visat sig, dels att marken på hela byggnadsplatsen samt mellan denna och östra längan af kasernbyggnaden till stor del utgjordes af sprängstensfyllning och dels att på grundens behöfde i väsentlig grad förstärkas, på det att byggnadens framtida bestånd ej måtte äfventyras. Följden häraf hade blifvit, att extra kostnad måst nedläggas för däraf följande olägenheters undanröjande, en omständighet, som gifvetvis medfört en försämrad ekonomisk ställning och i viss mån minskat sannolikheten för att byggnads-

anslaget äfven skulle kunna till fullo täcka kostnaderna för nu omnämnda ledningar m. m.

Arbetena å ifrågavarande byggnad vore nu slutförda, och uppginge kostnaden för själfva byggnaden med betongkulvert mellan denna och östra längan till en summa af 51,076 kronor 91 öre. Skillnaden mellan det beviljade anslaget, 56,000 kronor, och nyssnämnda summa, eller 4,923 kronor 9 öre, hade marinförvaltningen disponerat till täckande af kostnaderna för vatten- och afloppsledningar samt för upprättande af förslag till och utförande af kontroll af desamma. För täckande af kostnaderna för öfriga i kostnadsförslaget icke upptagna ledningar samt för uppvärmningsanordningar hade, såsom ofvan blifvit antydt, inom marinförvaltningen — som af extra ordinarie anslaget till minförsvarets ordnande m. m. gäldat kostnaderna för ångköksutredningen med 7,950 kronor — blifvit ifrågasatt, att ett befintligt öfverskott å de af Riksdagen åren 1901—1906 beviljade extra ordinarie anslagen till nybyggnader för kustartilleriets förläggning m. m., hvilket öfverskott uppginge till 18,921 kronor 12 öre, borde anlitas. Ifrågavarande, sålunda icke täckta kostnader uppginge till 5,157 kronor 57 öre; och då icke några medel reserverats för de efterbesiktningar, hvilka föreskrefves i specialkontrakten, syntes denna summa böra höjas till 5,500 kronor.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt hemställde marinförvaltningen, att därest Eders Kungl. Maj:t icke ville bemyndiga ämbetsverket att af nämnda tillgängliga medel å extra ordinarie anslagen till nybyggnader för kustartilleriets förläggning m. m. gälda den för utförande af andra ledningar än dylika till vatten och aflopp samt för uppvärmningsanordningar och efterbesiktningar till 5,500 kronor uppgående kostnaden, Eders Kungl. Maj:t täcktes hos Riksdagen äska anvisande af nu ifrågavarande belopp att utgå från den ännu icke anvisade delen, 145,000 kronor, af ofvan omförmälda år 1901 beviljade anslag å 350,000 kronor till nybyggnader m. m. för kustartilleriets inkvartering å Nya varfvet vid Göteborg.

Att kostnaden för uppförande af omförmälda matinträttningsbyggnad icke kunnat begränsas inom beloppet af de därför anvisade medel är naturligen icke tillfredsställande, om ock förhållandet i viss mån kan förklaras genom de af marinförvaltningen åberopade, svårberäknliga omständigheterna.

Det uppkomna öfverskridandet torde enligt min mening lämpligen böra täckas genom medel från omförmälda öfverskott å de af Riksdagen åren 1901—1906 beviljade extra ordinarie anslagen till nybyggnader för kustartilleriets förläggning m. m. Enligt upplysning från

marinförvaltningen har detta öfverskott uppstått å de för byggnadsarbeten i Karlskrona anvisade delar af sistnämnda anslag.»

Utskottet, som icke har något att erinra emot hvad af Kungl. Maj:t i berörda hänseende föreslagits, hemställer alltså,

att Riksdagen må medgifva, att af behållning, som till belopp af 18,921 kronor 12 öre uppstått å de af Riksdagen åren 1901—1906 beviljade extra ordinarie anslagen till nybyggnader för kustartilleriets förläggning m. m., 5,500 kronor må användas till täckande af brist i de af 1908 års riksdag anvisade medel till uppförande af en matinrättningsbyggnad å det s. k. Nya varfvet vid Göteborg.

Stockholm den 9 maj 1911.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.
